

แนะนำหนังสือ

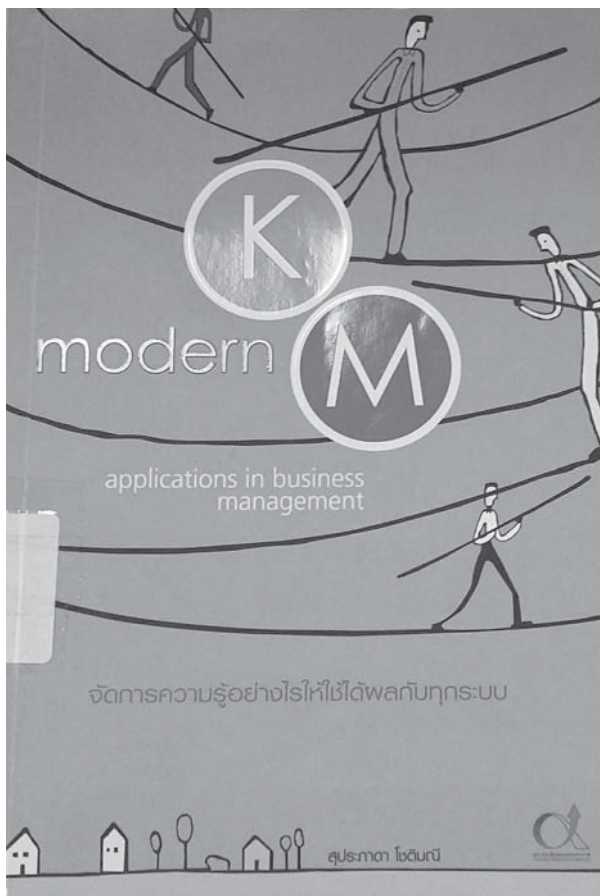
Book Review

โดย ประภัสสร ทองยินดี และกริธา ไชแสง

By Prapatsorn Thongyindee and Greta Kaisang

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

Faculty of Management, Eastern Asia University

ชื่อเรื่อง: Modern KM Applications in Business Management:

จัดการความรู้อย่างไรให้ใช้ได้ผลกับทุกระบบ

ผู้แต่ง: สุประภาดา โชติมณี

สำนักพิมพ์: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ

ปีที่พิมพ์: 2551

จำนวนหน้า: 168 หน้า

หากผู้อ่านสนใจที่จะศึกษางานเขียนเกี่ยวกับแนวคิดและกระบวนการในการจัดการความรู้ หนังสือเล่มนี้ คือ หนึ่งในตัวเลือกที่น่าสนใจเกี่ยวกับงานเขียนประเภทนี้ ผู้เขียนแบ่งเนื้อหาออกเป็น 6 บทด้วยกันในแต่ละบทเนื้อหามีความเกี่ยวเนื่องและเชื่อมโยงกันเป็นอย่างดี นอกจากนี้ในตอนท้ายของแต่ละบทผู้เขียนได้สรุปเนื้อหาและตัวอย่างในแต่ละบทไว้ เพื่อให้ผู้อ่านได้ทำความเข้าใจและทบทวนเนื้อหา ซึ่งสามารถช่วยให้ผู้อ่านมีความเข้าใจในเนื้อหาแต่ละบทได้ดียิ่งขึ้น เนื้อหาในแต่ละบท สามารถแบ่งออกได้ ดังต่อไปนี้

บทที่ 1 การจัดการความรู้และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เป็นบทเกริ่นนำที่ผู้เขียนชี้ให้เห็นถึงความหมายของการจัดการความรู้ ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับวิถีการดำรงชีวิต และกระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำไปสู่การประยุกต์ใช้กับระบบการจัดการความรู้ ซึ่งประกอบไปด้วย 6 ปัจจัยหลัก อาทิเช่น การเตรียมการและปรับพฤติกรรม การฝึกอบรมและการเรียนรู้ การยกย่องชมเชยและให้รางวัล เป็นต้น และตัวอย่างกรณีศึกษาโรงงานหรือองค์กรต่าง ๆ ในการนำระบบการจัดการความรู้ไปปรับใช้ ในส่วนนี้ผู้เขียนชี้ให้เห็นถึงขั้นตอนและกระบวนการในการนำระบบการจัดการความรู้ไปประยุกต์ใช้ในองค์กรได้เป็นอย่างดี

บทที่ 2 วิธีการใช้ KM สกัดความรู้จากกิจกรรม/ระบบต่าง ๆ ผู้เขียนสื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจถึงองค์ความรู้ที่แฝงอยู่ในตัวคน ซึ่งถือว่าเป็นองค์ความรู้ที่มีความสำคัญ

และมีประโยชน์มากในการปฏิบัติงาน เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ หรือสัญชาตญาณของแต่ละบุคคลในการทำความเข้าใจ คิดวิเคราะห์ ในสิ่งต่าง ๆ นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้นำเสนอวิธีการและกระบวนการที่ใช้ในการสกัดองค์ความรู้ที่มีอยู่ในตัวคนออกมา เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งในการปรับปรุงพัฒนาองค์กรและวิธีการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น พร้อมด้วยตัวอย่างในการจัดกิจกรรมที่ใช้ในการสกัดองค์ความรู้ที่มีอยู่ในตัวคนออกมาหลากหลายตัวอย่างด้วยกัน ตัวอย่างที่ผู้เขียนยกมาช่วยตอกย้ำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อหา วิธีการและกระบวนการที่ใช้ในการสกัดองค์ความรู้ได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เช่น ตัวอย่างการสกัดความรู้จากการทำกิจกรรม เป็นต้น

บทที่ 3 วิธีการจัดการความรู้ที่สกัดได้ เป็นบทที่มีเนื้อหาเชื่อมโยงกับบทที่ผ่านมา ผู้เขียนนำเสนอวิธีการจัดการความรู้ที่สกัดได้ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว เนื้อหาในตอนต้นของบทนี้นำเสนอข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับรูปแบบองค์ความรู้ที่สกัดได้จากการจัดกิจกรรม ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบของกระดานไพล์อิเล็กทรอนิกส์ เสียง ภาพเคลื่อนไหว เป็นต้น ต่อมาผู้เขียนได้นำเสนอหลักการนำความรู้ที่สกัดได้มาจัดการเพื่อใช้ประโยชน์ในองค์กร ได้แก่ 1. การจัดการกับความรู้ก่อนนำเข้าป้จัดเก็บในระบบ 2. การจัดการกับความรู้ที่จัดเก็บในระบบ 3. การจัดการกับความรู้หลังการนำเข้าจัดเก็บในระบบ ในตอนท้ายของบทผู้เขียนยังได้สอดแทรกตัวอย่างวิธีการจัดเก็บความรู้จากแหล่งต่าง ๆ เพื่อตอกย้ำให้ผู้อ่านได้เข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น เช่น ความรู้ที่อยู่ในกระดานความรู้ที่เป็นเสียงว่าจะสามารถเก็บได้อย่างไร เป็นต้น

บทที่ 4 วิธีการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ผู้เขียนชี้ให้เห็นถึงวิธีการนำเอาองค์ความรู้ที่สกัดได้มาแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้แก่พนักงานในองค์กรหรือบุคคลอื่นๆ ในสังคมการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมีองค์ประกอบหลักที่สำคัญอยู่ 3 ประการได้แก่ 1.คน 2.สถานที่และบรรยากาศ 3.สิ่งอำนวยความสะดวก (หน้า 116-118) รวมไปถึงปัจจัยหลักที่ทำให้คนเต็มใจที่จะแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นได้นั้นประกอบไปด้วย ปัจจัยหลัก 6 ประการด้วยกัน อาทิ การกำหนดเป้าหมายการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ชัดเจนและสัมพันธ์กับเป้าหมายที่ได้วางเอาไว้ หรือ

แบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งที่นำไปใช้ในงานประจำวันได้ เป็นต้น (หน้า 119-127) โดยในแต่ละปัจจัยผู้เขียนได้สอดแทรกตัวอย่างและการจัดกิจกรรมขององค์กรต่าง ๆ ที่มีความสอดคล้องกับแต่ละปัจจัยด้วย กระบวนการที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ซึ่งช่วยให้ผู้อ่านมองเห็นภาพและเข้าใจเนื้อหาในแต่ละปัจจัยได้ดียิ่งขึ้น

บทที่ 5 วิธีการประยุกต์ KM กับระบบ/กิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกัน เป็นบทที่มีเนื้อหาสื่อให้เห็นถึงความสำคัญของระบบการบริหารจัดการภายในองค์กรในปัจจุบันว่าควรมีระบบการบริหารจัดการภายในที่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในทุกสถานการณ์ รวมไปถึงการนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้กับระบบหรือกิจกรรมต่าง ๆ ในการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรได้อย่างสอดคล้องและสนับสนุนซึ่งกันและกัน สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นและมีประโยชน์มาก เนื่องจากสามารถทำให้กลุ่มคนที่ต้องการใช้ความรู้สามารถนำความรู้ออกมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาและปรับปรุงพัฒนาได้ในเวลาที่ต้องการ รวมไปถึงสามารถทำให้องค์กรเตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตัวอย่างเช่น องค์กรที่นำระบบหรือกิจกรรมต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารงาน อาทิเช่น 5ส, ISO 9000 องค์กรจะต้องศึกษาหาความรู้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบต่าง ๆ เหล่านี้ให้ลึกซึ้ง รวมไปถึงนโยบายและเป้าหมายขององค์กรด้วย เพื่อให้สามารถบริหารกิจกรรมและระบบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกัน โดยมีแนวทางในการดำเนินงาน อาทิเช่น การกำหนดประเด็นความรู้ให้สัมพันธ์กับนโยบายและเป้าหมายขององค์กร, กำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดให้ชัดเจน เป็นต้น นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้สอดแทรกตัวอย่างบริษัทผลไม่กระป๋องแห่งหนึ่งที่ได้ดำเนินการประยุกต์ใช้ KM กับระบบหรือกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกัน เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายขององค์กร ซึ่งเป็นตัวอย่างที่น่าสนใจ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินงานจัดการความรู้ภายในองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นได้

บทที่ 6 วิธีการปรับปรุงระบบ infrastructure เพื่อสนับสนุน KM เป็นบทสุดท้ายของหนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนนำเสนอวิธีการสนับสนุนการทำ KM ในองค์กรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยการจัดระบบโครงสร้างพื้นฐาน

หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อสนับสนุนการทำ KM ตามแนวทางเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TQA) หมวดที่ 4 ในเรื่องการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ โดยในแต่ละประเด็นให้รายละเอียดเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน KM ในองค์กรให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้นำเสนอการประยุกต์ใช้หลักเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TQA) ที่ได้กล่าวไปในข้างต้น เพื่อเป็นแนวทางจัดระบบโครงสร้างพื้นฐานหรือสิ่งอำนวยความสะดวก อาทิ การเลือกองค์ความรู้ต้องเป็นองค์ความรู้ที่สำคัญและสัมพันธ์กับนโยบายและเป้าหมายขององค์กร, การเลือกสรรและพัฒนา ปรับปรุงระบบ infrastructure (หน้า 152-153) และยังได้สอดแทรกตัวอย่างบริษัทผลิตภัณฑ์แห่งหนึ่งที่ทำเนิงานตามแนวทางเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TQA) ที่ได้กล่าวไปในข้างต้น ซึ่งช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจในเนื้อหาและวิธีการปรับปรุงระบบ infrastructure เพื่อสนับสนุน KM จากตัวอย่างที่ผู้เขียนยกมาได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ในภาคผนวกของหนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนยังได้สอดแทรกตัวอย่างคำถามสำหรับการประเมินองค์กรตนเองด้านการจัดการความรู้เบื้องต้น ซึ่งผู้อ่านสามารถนำไปใช้ในการประเมินและประยุกต์ใช้ในการพัฒนา และปรับปรุงการดำเนินงานจัดการความรู้ในองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุป หนังสือ จัดการความรู้ อย่างไร ให้ใช้ได้ผลกับทุกระบบ หนังสือเล่มนี้ช่วยให้ผู้อ่านได้เข้าใจ และเพิ่มพูนองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดและวิธีการในการดำเนินการจัดการความรู้ภายในองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นหนังสือที่มีจุดเด่น คือ ประกอบไปด้วยเนื้อหาที่หลากหลายเกี่ยวกับการจัดการความรู้ อาทิ เช่น การจัดการความรู้และการบริหารการเปลี่ยนแปลง วิธีการใช้ KM สกัดความรู้จากกิจกรรม/ระบบต่าง ๆ วิธีการจัดการความรู้ที่สกัดได้เป็นต้น โดยในแต่ละบทผู้เขียนได้วางกรอบการนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องและมีคามสัมพันธ์กันได้เป็นอย่างดี ชวนให้ติดตามอ่านจนถึงบทสุดท้าย และมีการใช้ภาษาที่มีกระบวนความที่เข้าใจได้ง่าย มีความชัดเจน ไม่ใช้ศัพท์เชิงวิชาการมากเกินไป รวมไปถึงได้สอดแทรกตัวอย่างในทุก ๆ บทของเนื้อหาในหนังสือ ตัวอย่างที่ผู้เขียนได้ยกมามากล่านั้นเป็นตัวอย่างที่น่าสนใจ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินงานจัดการความรู้ภายในองค์กรได้เป็นอย่างดี หนังสือเล่มนี้เหมาะสำหรับบุคลากรที่ทำงานในองค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ประชาชนทั่วไป รวมไปถึงนักวิชาการ ที่สนใจศึกษาและค้นคว้าองค์ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการความรู้ทั้งแนวคิด วิธีการและกระบวนการ ดังนั้นจึงอยากฝากถึงหนังสือเล่มนี้ให้เป็นอีกหนึ่งตัวเลือกเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ และเพิ่มพูนองค์ความรู้ต่อไปในอนาคต